א) כתובות מג. נח: גיטין

יב. [ב"ק פו:], כ) [לעיל

לבין. ג) ושמו. ד) ולמיל

לד:, ו) [עי׳ תוס׳ לקמן לד: ד״ה שומר], ו) [עי׳ תוס׳

לקמן לד: ד"ה שומר], ה) [שבועות מט:], ט) לעיל

פ: לקמן לה: ב"ק מה: מ:

בשבועות לא גרס א״ה.

כשפועות כל הנט לו ה. רש"ל, מ) [וע"ע תוס' שבועות מה: ד"ה א"ה

ותום׳ שבת קכ: ד"ה א"ה],

631

השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא

צא א מיי׳ פ״ט מהל׳ טשיו פב מוש"ט י"ד פי שכירות הלכה יד סמג

עין משפם

נר מצוה

עשין לא טוש"ע ח"מ סי שלו סעיף יו: צג ד מיי שם הלי ז: צד ה מיי שם הלכה ו סמג שם טוש"ע שם

סעיף ה: צה נז מיי שם הלי ט נוש"ע שם סעיף ו: צו חט מיי׳ פ״ה מהל׳ פרה אדומה הלי

סמג עשין רלב: צו י כ מיי׳ פי״ב ו שכירות הלי יא סמג עשין לא טוש״ע ח״מ סי׳

שלו סעיף ח: צח ל מיי שם הלי ב ועי בהשגות נוש"ע שם סעיף ב:

בש מנמיי פ״א שם הלכה א ב ופ״ד מהל' שאלה ופחדון הלכה א סמג עשין פט טוש״ע ח״מ סי׳ רלא סעיף א: ם מיי׳ פ״א מהלכות שכירות הל' ב ופ"א מהלי שאלה ופקדון הלי א סמג שם טוש"ע ח"מ סיי

שמ סעיף א: שמ סעיף א: קא ע מיי׳ פ״א מהל׳ שכירות הל' ב סמג שם טוש"ע ח"מ סי שג סעיף ב ג: כב פ מיי שם סמג שם מוש"ע ח"מ סיי שו סעיף א:

קג צ מיי שם הלכה א ופ"ב הלכה א:

מבנו ובתו הקטנים אי נמי כיון דלאו בני מחילה נינהו לאו כל כמיניה ללערם כלל: אלא בהא קא מפלגי מר סבר

משלו הוא אוכל ומר סבר משל שמים הוא אוכל. ולר׳ יומנן אידי ואידי משלו הוא אוכל ומר סבר משל שמים הוא אוכל. לרן מזונות: לא שנו אלא שומרי גנות ופרדםים. דאין אוכלין מן התורה משום דלאו גמר מלאכה הוא והא דאמרי׳ לעיל (דף פע.) המנכש בבצלים כו' וכן לעדר ולקשקש תחת הזיתים הרי זה לא יאכל היינו מן התורה אבל מהלכות מדינה אכיל: אי הכי ארבעה שומרין שלשה הוו. האי 0 אי הכי אין בו אי אמרת בשלמא דמעיקרא נמי הוה מצי לאקשויי הכי וכן יש הרבה בגמראש:

לעבד עשה עמי ואיני זנך שפיר אלא למאן דאמר איכול הרב לומר לעבד עשה עמי ואיני זגך מאי איכא למימר אלא אידי ואידי בשאין מעלה להן מזונות ובהא פליגי דמר סבו יכול ומר סבר אין יכול ורבי יוחנן דאמר יכול הרב, שבִיק מתניתין ועביד כברייתא אלא דכולי עלמא משל שמים הוא אוכל ולא מצי קציץ ומאי קוצץ דאמר רבי הושעיא מזונות דכוותיה גבי בהמתו תבן נקוץ לה אלא בהא

הניחא שלמאן דאמר אין הרב יכול לומר

קמיפלגי דמר סבר משלו הוא אוכל ומר סבר משל שמים הוא אוכל: בו עברו הגדולים על ידי עצמו על ידי בנו ובתו הגדולים על ידי עברו במתני סיקוצץ אדם על ידי עצמו על ידי בנו ובתו הגדולים על ידי עברו ושפחתו הגרולים על ידי אשתו מפני שיש בהן דעת יאבל אינו קוצץ על ידי בנו ובתו הקשנים ולא על ידי עבדו ושפחתו הקשנים ולא על ידי בהמתו מפני שאין בהן דעת יהשוכר את הפועלים לעשות בנטע רבעי שלו הרי אלו לא יאכלו אם לא הודיען פודה ומאכילן ינתפרסו עגוליו נתפתחו חביותיו הרי אלו לא יאכלו אם לא הודיען מעשר ומאכילן ישומרי פירות אוכלין מהלכות מדינה אבל לא מן התורה: גבו' שומרי פירות אמר רב לא שנו אלא שומרי גנות ופרדסין אבל שומרי גיתות וערימות אוכלין מן התורה קסבר משמר כעושה מעשה דמי ושמואל אמר ילא שנו אלא שומרי גיתות וערימות אבל שומרי גנות ופרדסים אינן אוכלים לא מן התורה ולא מהלכות מדינה קא סבר משמר לאו כעושה מעשה דמי מתיב רב אחא בר רב הוגא יהמשמר את הפרה משמא בגדים ואי אמרת משמר לאו כעושה מעשה דמי אמאי משמא בגדים אמר רבה בר עולא "גזירה שמא יזיז בה אבר מתיב רב כהנא המשמר ארבעה וחמשה מקשאות הרי זה לא ימלא כריסו מאחד מהן אלא מכל אחד ואחר אוכל לפי חשבון ואי אמרת משמר לאו כעושה מעשה דמי אמאי אוכל אמר רב שימי בר אשי יבעקורין שנו עקורין והלא נגמרה מלאכתן למעשר שלא ניטל פיקם שלהם אמר רב אשי כוותיה דשמואל מסתברא דתנן יואלו אוכלין מן התורה העושה במחובר לקרקע בשעת גמר מלאכה ובתלוש כו' מכלל דאיכא דלא קא אכיל מן התורה אלא מהלכות מדינה אימא סיפא ואלן שאינן אוכלין מאי אינן אוכלין אילימא שאין אוכלין מן התורה אלא מהלכות מדינה היינו רישא אלא לאו שאין אוכלין לא מן התורה ולא מהלכות מדינה ומאי ניהו לעושה במחובר לקרקע בשעה שאין גמר מלאכה וכל שכן שומרי גנות ופרדסות: בתני מארבעה שומרים הן שומר חגם והשואל נושא שכר והשוכר ישומר חנם נשבע על הכל ייוהשואל משלם את הכל יונושא שכר יוהשוכר נשבעים על השבורה ועל השבויה ועל המתה ומשלמין את האבידה ואת הגניבה: גכו' יימאן תנא ארבעה שומרים אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה רבי מאיר היא אמר ליה רבא לרב נחמז מי איכא דלית ליה ארבעה שומרין אמר ליה הכי קאמינא לך מאן תנא שוכר כנושא שכר רבי מאיר היא והא רבי מאיר איפכא שמעינן ליה יידתניא שוכר כיצד משלם ר' מאיר אומר כשומר חגם ר' יהודה אומר כשומר שכר רבה בר אבוה איפכא קתני אי הכי ארבעה שלשה נינהו אמר רב נחמן בר יצחק ב"ד שומרין ודיניהם שלשה ההוא רעיא דהוה קא רעי חיותא אגודא דנהר פפא שריג חרא מינייהו ונפלת למיא אתא לקמיה דרבה ופטריה אמר מאי הו"ל למעבד

הניחא וכו'. פלוגתא במסכת גיטין: אלא אידי ואידי כשאין מעלה. דבוותיה גבי בהמתו תבן לקוץ לה. ה"ה דהוה מלי למיפרך דכולי עלמא משלו הוא אוכל ובהא פליגי וכו': ה"ג ולר' יוחנו וכו'. ולא גרסי׳ אי הכי גדולים נמי דהא אמרן ידעי ומחלי: משל שמים הוא אוכל. ואפי׳ מעלה מזונות לא מצי קייך אקטנים: ומאי קולך דר׳

אושעיא מוונות. שיתן להם מזונות מעיקרא הרבה שלא יוכלו לאכול מן העובים: נקוץ לה. דהתניא לעילי רשאי בעל הבית להתיר פקיע עמיר וכו': מר סבר. תנא דברייתא משלו הוא אוכל ולרבי יוחנן בין כשמעלה מזונות ובין שחין מעלה מזונות ובר פלוגתיה מוקי לה במעלה. ותנא דידן סבר משל שמים הוא אוכל ואפילו מעלה מזונות נמי לא מצי קייך: בותבי' מהלכות מדינה. כבר נהגו כן: גבז' לא שנו. דאין שומרין אוכלין מן התורה: אלא שומרי גנות ופרדמין. דהוה ליה מחובר בשעה שאין גמר מלאכה הלכך מן התורה לא אכיל ואכיל מהלכות מדינה וכ"ש עושה במחובר כגון מנכש דאכיל ממנהג המדינה: אבל שומרי גיתות וערימות. עד שלא נגמרה מלאכתו למעשר אוכל אף מן התורה כדין עושה בתלוש: ושמוחל חמר לח שנו. דאכלי מיהת מהלכות מדינה אלא שומרי תלוש אבל שומרי מחובר אפילו מהלכות מדינה לא דמשמר לאו עושה מעשה הוא הלכך לא אכיל מדאורייתא: המשמר פרה אדומה. משחיטתה ועד כינוס אפרה: מטמא בגדים שעליו. דתנן (פרה פ"ד מ"ד) כל העוסקין בפרה מתחילה ועד סוף מטמחין בגדים: גזירה שמח יויו בה אבר. ורבנן הוא דגזרו על הטומחה ולחו מדחורייתה: מקשחות. שגדילין בהן קישואין: ארבעה וחמשה מקשחות. של חמשה חנשים: חמחי אוכל. הא אמרת שומרי מחובר אפילו מהלכות מדינה לא אכלי אלא על כרחך כעושה מעשה דמי ואכלי מיהא מהלכות מדינה כי מתני' מכלל דשומרי תלוש אפילו מדאורייתא נמי אכלי: **בעקורין שנו**. עקורין משרשיהן עם קישואין שבהם להכי קרי ליה מקשאות ולא קרי ליה קישואין ומשום דשומרי תלוש הם אכלי מהלכות מדינה כי מתני': בשלה ניטל פהם שלהז. וחמר מר לעיל בפרקין (דף פח:) דקישואין משיפקסו: כשמואל מסתברא. דעושה במחובר בשעה שאינה גמר מלאכה אפילו מהלכות מדינה לא אכיל וכ"ש שומרי מחובר דהוי שעה שאינה גמר מלאכה ולאו עושה מעשה הוא ומתני׳ בשומר תלוש:

מוסף רש"י יכול הרב לומר לעבד. כנעני, עשה עמי, מלאכה, ראיני זנך. אלא חזור על הפתחים (גיטין יב.). קוצץ אדם. ליטול מעות ולה יאכל (לעיל צב:). על ידי עצמו. נשכיל עלמו (שם, ויומא לא:). מפני שיש בהן דעת. וידעי וקל מחלי (לעיל צב:). בנטע רבעי שלו הרי אלו לא יאכלו. דבטי חומה. רגמר קודש קודש ממעשר, ובתחילה על מנת כו נשכרו לו (שם). אם לא הודיען. מתחילה לעשות עמו בנטע רבעי (חח), ואלו, פועליו, אוכלין. ממה שעוסקין כו (לעיל פו.). בשעת נמר מלאכה. כשתולשיו אכוו ביאבוז. כטמונטין אומו (שם). בשעה שאין גמר מלאכה. כגון . המנכש בבללים (לנויל פו:). (שבועות מט.). גשבע על הכל. עלה פטע (שם) אס לא פטע (שנו) קס כח פשע (לעיל לד.). משלם את (לעיל לד.). משלם את הכל. כל הכך דמיתנו במתני שביה שביה ומתה וגניבה של מתה מחשת של מחמת מלאכה פטור, דלאו לאוקמה בכילתא שיילה (שבועות מט.). נשבעים. שכו הוא שלא פשעו בה ישלא שלחו נה יד (לקמן צד:). מאן תנא ארבעה שומרין. 'לקמן מפרש לה היא. לקמן מפרש (שם). מי איכא דלית ליה בחנם וזה בשכר, זה שוחל דשומר חנם ושומר שכר כתיבי, שוכר לא כתיב. ומהו דין חיובו לענין גניבה ואבידה. פטור או חייב לעיל פ:). ר' מאיר אומר לעיל פ:). ר' מאיר אומר כשומר חנם. דקא יהינ אגר מלאכתו ואינו נוטל

> ובין לר׳ יהודה פרכינן לה (שבועות מט:).

שכר על שמירתו

שכר. הואיל ולהנאתו הוא

שבו האפיל הפספת החל אללו אע"פ שנותן שכר פעולתו שומר שכר הוא,

דאי לא יהיב שכר הוי שואל וחייב באונסין, השתא דיהיב ליה אגרא לא הוי שואל והוי

שומר שכר (שם). אי הכי ארבעה שלשה נינהו. הני ג' הוי גרסינן, ולא גרסינן אי הכי, ובין לר"מ

מכלל דאיכא דלא אכיל מן התורה 87 ואכיל מהלכות מדינה. מדלא חנא אלו אוכלין קתמא. ומאי נינהו או עושה במחובר בשעה שאינה גמר מלאכה או עושה במלוש בשעה שנגמרה מלאכמו או דבר שאין גדולו מן הארץ: אימא סיפא ואלו שאינן אוכלין. וקחני הכים מאי אינן אוכלין אי נימא שאין אוכלין וכו': אלא לאו שאינם אוכלין כלל. מהשתא על כרחך מן התורה דתני ברישא דאשמעינן דאיכא אחרינא דאכיל ולא מן התורה במשמר מלוש עד שלא נגמרה מלאכתו למעשר קאמר דכיון דאינו עושה מעשה לא אכיל מן החורה ואכיל מהלכות מדינה דאילו במשמר במחובר ליכא לאוקמא דהא אפילו עושה מעשה ממש קחני סיפא דלא אכיל כלל בשעה שאינה גמר מלאכה וכ"ש משמר: בותבר' שומר תנם נשבע על הכל. על כל המאורעות הכחובות בשאר שומרים לחיוב הוא נשבע שכך עלתה לו ופטור. ולקמן בהשואל (דף 15:) יליף לכולה מתני׳ מקראי: על הכל. גניבה ואבידה ואונסין: גבו׳ מי איכא דלים ליה ארבעה שומרין. על כרחך ארבעה מיני שומרין אשכחן: **מאן חנא שוכר כשומר שכר דמי.** דקתני מתני' בתרוייהו פטורין מאונס ומשלמין גניבה ואבידה: ר"מ היא. כדמפרש ואזיל: רבה בר אבוה. מנא מחני שוכר כילד משלם ר' מאיר אומר כשומר שכר ר' יהודה אומר כשומר חנם: **היוחא**. בהמות: שריג. החליקה: